

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 254/2021-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 58 Csp 88/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. decembra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 58 Csp 88/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka zároveň navrhuje prikázať okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prieťahov, uplatňuje si primerané finančné zadostučinenie v celkovej výške 4 420 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva že sťažovateľka vystupuje v napadnutom konaní okresného súdu ako žalobkyňa, predmetom sporu, ktorý sa začal podaním žaloby 12. júna 2017, je určenie, že zmluva o aktivácii bankomatky [REDAKOVANÉ] je neplatná, eventuálne bezúročná a bez poplatkov, resp. že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Okresný súd vydal 9. novembra 2018 rozsudok, ktorým žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Sťažovateľka podala 21. novembra 2018 odvolanie. Sťažovateľka

zdôraznila, že od podania odvolania do podania ústavnej sťažnosti v období vyše dvoch rokov Krajský súd v Bratislave stále nerozhodol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka poukazuje, že v prípade napadnutého konania nejde o obzvlášť zložitú konanie, obdobné konania nemôžu byť považované za náročné, tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Ani okolnosti danej veci nezvyšujú mieru skutkovej zložitosti sporu a doterajšiu dĺžku konania. Spor má pre ňu osobitný význam, pretože ide o spotrebiteľský spor, na ktorý sú kladené zvýšené požiadavky na ochranu slabšej strany. Konanie by podľa nej malo byť vedené výnimočnou, resp. osobitnou rýchlosťou. Ak nie je právoplatne ukončené ani po takmer 3 rokoch, tak konanie súdu je nesústredené, neefektívne, neúčinné a poznačené zbytočnými prietahmi. Neistý stav má na sťažovateľku aj ekonomický dopad, keďže je v spore zastúpená advokátskou kanceláriou, čo si vyžaduje finančné náklady.

4. Sťažovateľka zároveň zdôrazňuje, že v napadnutom konaní bola aktívna a súdom poskytuje súčinnosť, preto nemožno pripísať na jej ťarchu akékoľvek prietahy. Sťažovateľka sa teda domnieva, že s ohľadom na samotnú dĺžku konania – tri a pol roka od podania žaloby do podania ústavnej sťažnosti – došlo postupom okresného súdu a postupom Krajského súdu v Bratislave k porušeniu jej základného práva na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty.

5. Podaním doručeným ústavnému súdu 18. februára 2021 sťažovateľka zdôraznila, že ústavný súd by mal pri posudzovaní prietahov posudzovať a hodnotiť celkovú dĺžku konania na viacerých stupňoch konania, resp. súdoch, a preto aj v tomto prípade by mal posudzovať dĺžku napadnutého konania nielen na okresnom súde, ale aj na odvolacom súde.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či napadnutým postupom okresného súdu došlo k porušeniu sťažovateľkinho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 47 charty a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98). Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 47 charty ústavný súd prihliadol na predmet napadnutého konania vedeného okresným súdom, ktorým je rozhodovanie o tom, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bezpoplatkový. Tieto okolnosti podľa ústavného súdu dostatočne odôvodňujú záver o tom, že v predmetnej veci (vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecným súdom) dochádza (aj) k aplikácii práva Európskej únie predovšetkým v oblasti ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach veci sa aplikuje aj čl. 47 druhá veta charty (čl. 51 ods. 1

charty). Vzhľadom na už uvedené mohol ústavný súd preskúmať namietané porušenie všetkých označených práv (t. j. podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty) spoločne.

8. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Ústavný súd vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený vo svojej doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

10. Zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že okresný súd vydal v napadnutom konaní rozsudok po vyše roku od podania žaloby (16 mesiacov, pozn.). Bez potreby skúmania podrobnej chronológie úkonov okresného súdu tento časový rámec, v ktorom okresný súd rozhodol, je podľa ústavného súdu primeraný. Po tom, čo sťažovateľka podala odvolanie, vec je stále na odvolacom súde (uvedené ústavný súd overil 5. mája 2021 v informačnej kancelárii Krajského súdu v Bratislave, pozn.). V tomto momente ústavný súd podotýka, že čo sa týka napadnutého konania, podala sťažovateľka dve ústavné sťažnosti, ktorými žiadala vyslovenie prietahov v rovnakom konaní, okrem tejto (ktorou napádala postup okresného súdu) aj ústavnú sťažnosť vedenú pod sp. zn. Rvp 982/2020 (ktorou napádala postup odvolacieho súdu), a preto vo vzťahu k hodnoteniu dĺžky konania na odvolacom súde ústavný súd odkazuje sťažovateľku na závery uvedené v náleze č. k. IV. ÚS 380/2020-50 z 19. januára 2021.

11. Ústavný súd opakuje, že sťažovateľka touto svojou ústavnou sťažnosťou napadla iba postup okresného súdu a súbežne podanou ústavnou sťažnosťou napadla aj postup odvolacieho súdu v rovnakom súdnom konaní, a preto mohol potenciálne porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov posudzovať iba vo vzťahu k okresnému súdu. Ústavný súd rešpektuje prax Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý posudzuje celkovú dĺžku konania na viacerých stupňoch súdov, na ktorú osobitne poukázala sťažovateľka doplnením svojej ústavnej sťažnosti z 18. februára 2021. V relevantných prípadoch (ak sú na to splnené podmienky, pozn.) tak postupuje aj ústavný súd, ale v tomto prípade takýmto postupom zabránila samotná sťažovateľka (resp. jej právny zástupca) tým, že súbežne podala dve ústavné sťažnosti osobitne proti jednotlivým súdom, ktoré v napadnutom konaní rozhodujú.

12. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a okolností danej veci ústavný súd dospel k záveru, že dĺžku napadnutého konania na okresnom súde nemožno považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná. Paradoxne vo svojej ústavnej sťažnosti, ktorou napádala postup odvolacieho súdu k tomu dospela aj sťažovateľka. Ústavný súd preto uzavrel, že v tomto prípade nemohol konštatovať na strane okresného súdu také nedostatky, na základe ktorých by po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľkou označených práv. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

14. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prieťahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložila ústavnému súde novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. mája 2021

Libor Duľa
predseda senátu